

รูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี*

Risk Management Model of Educational Institutions in Pathumthani Primary Educational Service Area Office

¹ณัฏฐิญา ปัทมัตตาทนนท์, ศักดิ์ชัย นิรันธาวี, อัจฉรา วัฒนารงค์ และ สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี

¹Nuttiya Pattamatattanont, Sakchai Niranthawee, Achara Whattananarong
and Somsak Aeamkongsee

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

College of Management, University of Phayao, Thailand.

¹Corresponding Author's E-mail: rongnut@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของความเสี่ยงในการบริหารจัดการของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี 2. สร้างรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี 3. ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2 จำนวน 169 โรง กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษา คำนวณโดยการเปิดตารางของเครจซ์และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 118 โรง ในแต่ละโรงกำหนดผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการบริหารความเสี่ยง ครูและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบและมีมีความรู้ความสามารถในการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา รวม 354 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าสหสัมพันธ์ วิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ผลผลิตและการบริการ 2) ประสิทธิภาพทางการเงิน 3) บุคลากร 4) การบริหารจัดการ 5) วัสดุอุปกรณ์ และ 6) นโยบายสถานศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงในการบริหารจัดการของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ 2. รูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับที่ยอมรับได้ 3. รูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีที่สร้างขึ้นมีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = .22) และความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = .22)

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารความเสี่ยง; ปัจจัยเสี่ยง; สถานศึกษาสังกัด สพป.ปทุมธานี

Abstract

The research article consisted of the following objectives: 1) to investigate the causal factors of risk management of educational institutions in Pathumthani Primary Educational Service Area Office; 2) to create risk management model for educational institutions in Pathumthani Primary Educational Service Area Office; and 3) to assess the propriety and feasibility of risk management model for educational institutions in Pathumthani Primary Educational Service Area Office. The study employed mixed-methods research, including both qualitative and quantitative methods. The population used for the study consisted of 169 educational institutions from Pathumthani Primary Educational Service Area Office 1 and 2. A sample group included 118 educational institutions, which were calculated using Krejcie & Morgan table. The key informants were 354 administrators, teachers, and heads of the subject areas in charge of risk management. The tool used was a questionnaire. The obtained data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient (r), path analysis, and confirmatory factor analysis.

From the study, the following results are found:

1) Factors within educational institutions include: (1) products and services; (2) financial performance; (3) personnel; (4) management; (5) equipment; and (6) policies of the educational institution. All of these factors have a significant impact on risk in the management of educational institutions.

2) Risk management model for educational institutions in Pathumthani Primary Educational Service Area Office is congruent with the empirical data at an acceptable level.

3) Risk management model for educational institutions in Pathumthani Primary Educational Service Area Office has the highest level of propriety ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .22) and feasibility ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = .22).

Keywords: Risk Management Model; Risk Factors; Educational Institutes in Pathumthani Primary Education Service Area Office

บทนำ

การศึกษาคือเครื่องมือสำคัญของการพัฒนาประเทศ เนื่องจากการศึกษานั้นนอกจากจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความเจริญให้กับประเทศแล้ว การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข (Ministry of Education, 2010) การบริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญเนื่องจากการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษา หากกระบวนการบริหารสถานศึกษาไม่เหมาะสมก็จะไม่สามารถทำให้กิจกรรมการศึกษابรรลุเป้าหมายได้ และการบริหารสถานศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่ชี้ถึงความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการศึกษา (Toojumnong, 2017)

จังหวัดปทุมธานี เป็นจังหวัดที่มีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วทำให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคม จากเดิมที่เป็นสังคมชนบทกลายเป็นสังคมเมือง และมีการเปลี่ยนแปลงการผลิต

จากภาคเกษตรกรรมเป็นการผลิตในภาคอุตสาหกรรม สภาพดังกล่าวทำให้จังหวัดปทุมธานีเป็นแหล่งรองรับการเข้ามาทำงานจากคนในทุกภูมิภาคของประเทศ เป็นจังหวัดที่มีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วทำให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคม นอกจากนี้การที่จังหวัดปทุมธานี เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา ทั้งในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาหลายแห่ง ทำให้มีเยาวชนเข้ามาศึกษาในจังหวัดปทุมธานีเป็นจำนวนมาก

โรงเรียนในจังหวัดปทุมธานีผู้ปกครองส่วนใหญ่ จะอพยพเข้ามาทำงานจากทั่วทุกภูมิภาค เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วทำให้มีสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน รวมถึงคนงานต่างชาติดีที่เข้ามาทำงานหลากหลายชาติพันธุ์ ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย อาทิ เช่น ปัญหาแพ้วระบาดของยาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อม และมลพิษที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมและชุมชนที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว (Pathumthani Provincial Education Office, 2020) จากปัจจัยสาเหตุต่างๆข้างต้นจึงทำให้สถานศึกษามีความเสี่ยงมากมายหลายด้าน เช่น ด้านการเรียนการสอน ด้านบริหารบุคลากร ด้านงานบริหารทั่วไป ความเสี่ยงเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็จะส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพการศึกษาโดยรวม จากสาเหตุและปัจจัยเหล่านี้ทำให้เกิดความเสี่ยงในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวัง การหาหนทางบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อควบคุมไม่ให้เกิดความเสี่ยง หรือควบคุมให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education (2019) กล่าวว่าส่วนราชการต้องมีขั้นตอนการดำเนินการหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ประเมินและจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมซึ่งกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) 7 ขั้นตอน ดังนี้ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง ขั้นตอนที่ 2 การระบุความเสี่ยง ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเสี่ยง ขั้นตอนที่ 4 กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับความเสี่ยง ขั้นตอนที่ 5 กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง ขั้นตอนที่ 6 ข้อมูลและการสื่อสารด้านบริหารความเสี่ยง ขั้นตอนที่ 7 การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยงต่างๆ การบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อควบคุมไม่ให้เกิดความเสี่ยง หรือควบคุมให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นความสำคัญในเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุของสถานศึกษาและการบริหารจัดการที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของจังหวัดปทุมธานีโดยรวม จึงทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา ได้นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการความเสี่ยงหรือบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของความเสี่ยงในการบริหารจัดการของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

การดำเนินการวิจัยในระยะนี้ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา ข้อมูล สถิติ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและตำราต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์/สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี คู่มือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและตำราต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศประกอบกับการศึกษาปัจจัยเสี่ยงของสถานศึกษา ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยแบบสอบถาม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2 จำนวน 169 โรง กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษา คำนวณโดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 118 โรง ในแต่ละโรงกำหนดผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการบริหารความเสี่ยง ครูและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบและมีความรู้ความสามารถในการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา รวม 354 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าสหสัมพันธ์ วิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ดำเนินการวิจัยในระยะนี้ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ร่างรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยนำข้อมูลจากผลการศึกษาในระยะที่ 1 การศึกษาปัจจัยของการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดประเด็นในการร่างรูปแบบในการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีและนำเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา และผู้วิจัยทำการแก้ไขปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบรูปแบบด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยมีผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 3 คน นักวิชาการ จำนวน 2 คน ศิษยานุศิษย์ จำนวน 2 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบบันทึกสนทนากลุ่มมีลักษณะเป็นบันทึกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ตามหลักและวิธีการในการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์เนื้อหา จากแบบบันทึกการสนทนากลุ่มเพื่อจัดทำเป็นรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยวิธีการสังเคราะห์ข้อสรุปจากแนวคิด ทฤษฎี หลักการและข้อสรุปจากการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จึงนำมาสรุปเป็นรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ระยะที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี

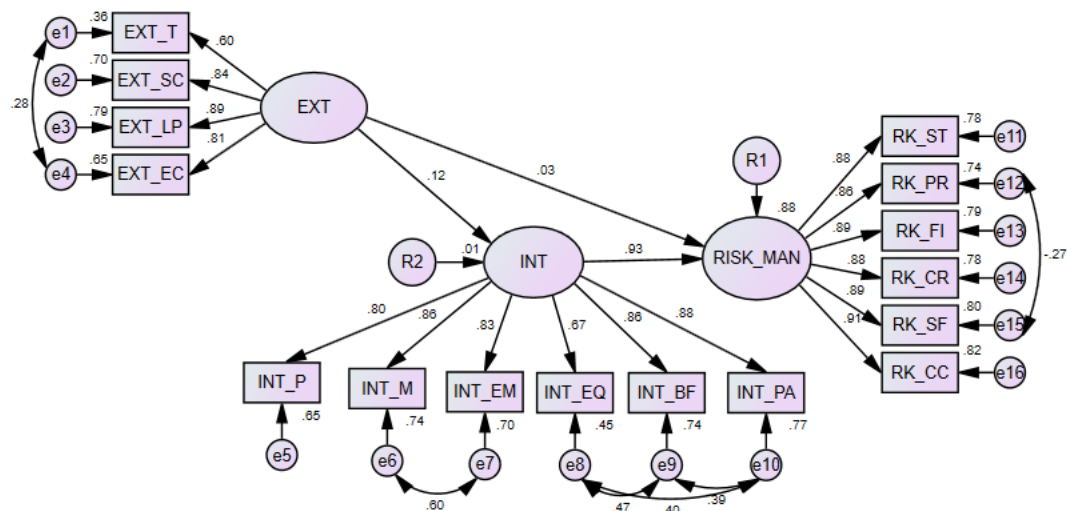
การดำเนินการวิจัยในตอนนี้โดยการนำรูปแบบที่ได้จากการศึกษาในระยะที่ 2 มาประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ จากรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้ โดยใช้แบบสอบถาม หาค่า IOC จาก

ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม แล้วจึงไปสอบถามกับโรงเรียน โดยผู้วิจัยทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของความเสี่ยงในการบริหารจัดการของสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่เป็นสาเหตุอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงในการบริหารจัดการสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี คือ ปัจจัยภายในสถานศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบย่อย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนโยบาย 2) ปัจจัยการบริหารจัดการ 3) ปัจจัยบุคลากร 4) ปัจจัยวัสดุอุปกรณ์ 5) ปัจจัยการเงินและงบประมาณ 6) ปัจจัยผลผลิตและการบริการ โดยปัจจัยผลผลิตและการบริการ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นมากที่สุด ($R^2 = 0.897$) ส่วนปัจจัยภายนอกสถานศึกษา ไม่พบว่าเป็นสาเหตุอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) เพื่อทดสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า รูปแบบเชิงทฤษฎีสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยผ่านเกณฑ์ค่าสถิติใช้ในการตรวจสอบในระดับที่ยอมรับได้ และปัจจัยเชิงสาเหตุที่พบว่ามีนัยสำคัญ คือปัจจัยภายในสถานศึกษา ซึ่งมีปัจจัยย่อย 6 ประการ แต่ละปัจจัยเป็นองค์ประกอบที่อยู่ในโครงสร้างของการดำเนินงานของสถานศึกษาได้แก่ นโยบายสถานศึกษา ลักษณะการบริหารจัดการ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ การเงินและงบประมาณ และผลผลิตและการบริการ

Chi-square=188.701, DF=95, p-value=.000,
 Chi-square/DF=1.986,
 CFI=.941, TLI=.926,
 RMSEA=.099, RMR=.036

Picture 1: Structural Equation Modeling: Research Hypothesis

ตารางที่ 1 ดัชนีความกลมกลืนระหว่างแบบจำลองสมการเชิงโครงสร้างสมมติฐานการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ดัชนี	χ^2	df	χ^2/df	CFI	TLI	RMSEA	RMR
เกณฑ์การยอมรับ	-	-	≤ 3	≥ 0.90	≥ 0.90	≤ 0.08	≤ 0.05
แบบจำลองหลังปรับ	188.701	95	1.986	.941	.926	.099	.036
ผลการพิจารณา	-	-	ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน

จากภาพที่ 1 และตารางที่ 1 แบบจำลองสมการเชิงโครงสร้างสมมติฐานการวิจัยดังกล่าวมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับที่ยอมรับได้ เนื่องจากมีดัชนี 1 ใน 5 ดัชนีที่ไม่ผ่านเกณฑ์ คือ ดัชนี RMSEA ซึ่งเกณฑ์จะต้องมีค่าไม่เกิน 0.08 หากแต่ผลการวิเคราะห์หลังจากการปรับแต่งแบบจำลองแล้ว ก็ยังพบว่า ค่าดัชนี RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.099 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์เพียงเล็กน้อย ในขณะที่ดัชนีอื่นๆ เป็นไปตามเกณฑ์บ่งชี้ว่าแบบจำลองสมมติฐานการวิจัยมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังปรากฏค่าดัชนีวัดความกลมกลืน ดังนี้ $\chi^2/df = 1.986$ CFI = .941 TLI = .926 RMSEA = .099 และ RMR = .036

ในส่วนของความเสี่ยงในการบริหารจัดการของสถานศึกษาด้านที่เป็นความเสี่ยงมากที่สุดคือ ด้านความน่าเชื่อถือขององค์กรโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นมากที่สุด ($R^2 = 0.812$) โดยประกอบด้วย ด้านย่อย 6 ด้าน คือ ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ ด้านความปลอดภัย ด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบเชิงทฤษฎีของการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ในระยยะที่ 1 ไปสร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยง หลังจากผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญตามกระบวนการสนทนากลุ่ม ได้ผลเป็นรูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ 1. หลักการ 2. วัตถุประสงค์ 3. กระบวนการบริหาร 4. แนวทางการประเมินผล โดยมีรายละเอียดของกระบวนการบริหารด้านปัจจัย 6 ปัจจัย คือ ปัจจัยนโยบาย ปัจจัยการบริหารจัดการ ปัจจัยบุคลากร ปัจจัยวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยประสิทธิภาพทางการเงิน ปัจจัยผลผลิตและการบริการ และความเสี่ยง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ ด้านความปลอดภัย ด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร การบริหารจัดการความเสี่ยง คือ 1) การกำหนดบริบทของสถานศึกษา 2) ระบุความเสี่ยง 3) การประเมินความเสี่ยง 4) บริหารความเสี่ยง 5) ควบคุมความเสี่ยง 6) การติดตาม และการบริหารแบบมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน 1. ร่วมรับรู้ปัญหา 2. ร่วมคิดร่วมวางแผน 3. ร่วมตัดสินใจ 4. ร่วมดำเนินงาน 5. ร่วมติดตามและประเมินผล

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีที่สร้างขึ้น มีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .22) และความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = .22)

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัย สามารถนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ของรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ดังนี้

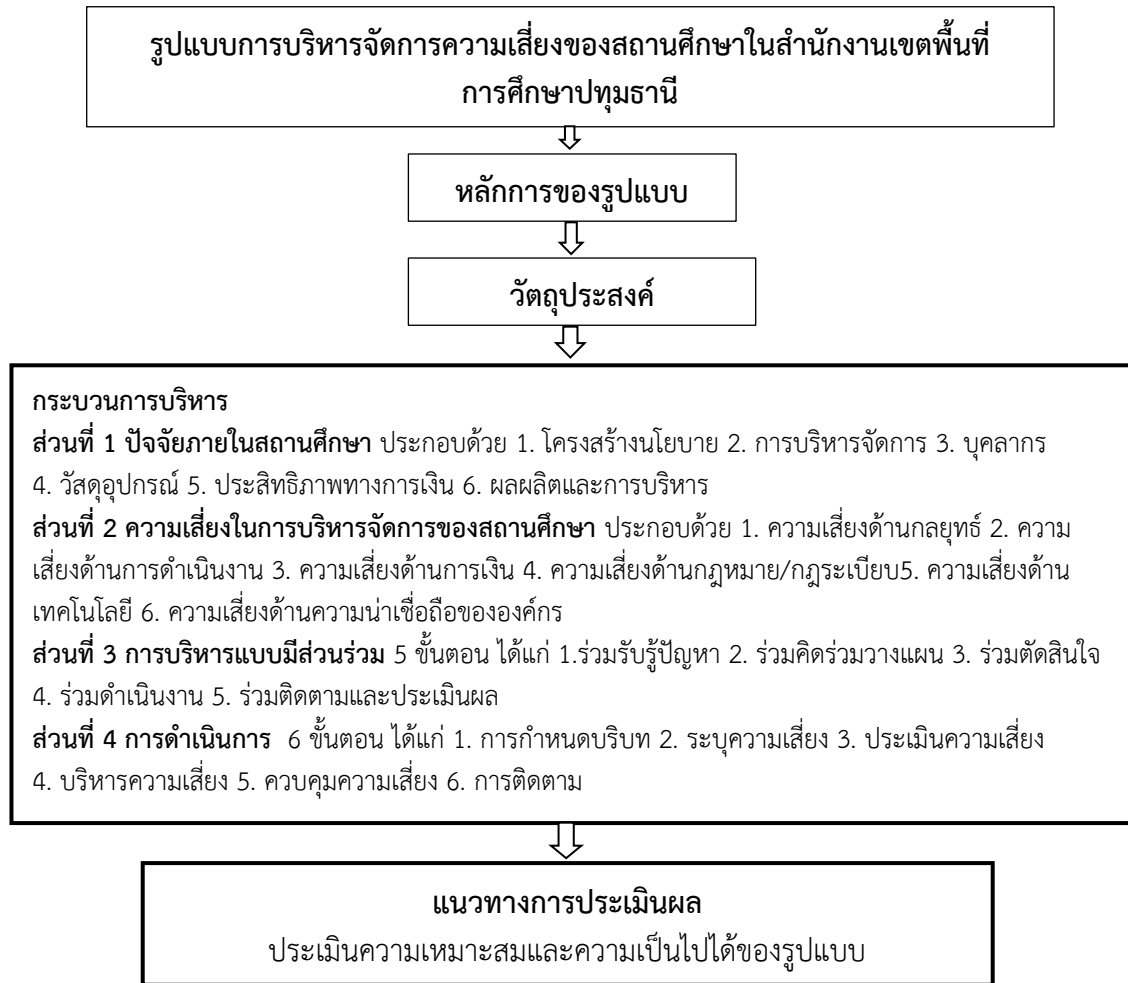

Figure 1: The new body of Knowledge

หลักการของรูปแบบ

การบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษายึดหลัก 5+6

5 คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1. ร่วมรับรู้ปัญหา 2. ร่วมคิดร่วมวางแผน 3. ร่วมตัดสินใจ 4. ร่วมดำเนินงาน 5. ร่วมติดตามและประเมินผล

6 คือ การดำเนินการ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1. การกำหนดบริบท 2. ระบุความเสี่ยง 3. ประเมินความเสี่ยง 4. บริหารความเสี่ยง 5. ควบคุมความเสี่ยง 6. การติดตาม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกัน ควบคุม ลด หลีกเลี่ยง ความเสี่ยง ความไม่แน่นอนของสถานศึกษา
2. เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษา

รูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษา แสดงด้วยภาพ ได้ดังนี้

Picture 2: Risk Management Model of Schools

รูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มีองค์ประกอบดังนี้

1. ปัจจัยเสี่ยงของการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มีดังต่อไปนี้ 1) ปัจจัยผลผลิตและการบริการ 2) ปัจจัยด้านประสิทธิภาพทางการเงิน 3) ปัจจัยบุคลากร 4) ปัจจัยการบริหารจัดการ 5) ปัจจัยวัสดุอุปกรณ์ 6) ปัจจัยนโยบายสถานศึกษา

2. การบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ประกอบด้วย 1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ 2) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน 3) ความเสี่ยงด้านการเงิน 4) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ 5) ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร

3. ขั้นตอนในการบริหารจัดการความเสี่ยง คือ 1) การกำหนดบริบทของสถานศึกษา 2) ระบุความเสี่ยง 3) การประเมินความเสี่ยง 4) บริหารความเสี่ยง 5) ควบคุมความเสี่ยง 6) การติดตาม

4. การบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารแบบมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน 1) ร่วมรับรู้ปัญหา 2) ร่วมคิดร่วมวางแผน 3) ร่วมตัดสินใจ 4) ร่วมดำเนินการ 5) ร่วมติดตามและประเมินผล

แนวทางการใช้รูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี การนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น สถานศึกษาแต่ละแห่งจำเป็นต้องศึกษาบริบทของสถานศึกษาให้ละเอียดเพราะบริบทของสถานศึกษาแตกต่างกัน ปัจจัยของความเสี่ยงของสถานศึกษาในแต่ละแห่งแตกต่างกัน ก่อนที่จะ

ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง ขั้นตอนในการบริหารจัดการความเสี่ยงควรพิจารณาสภาพความเสี่ยงที่มีอยู่ในสถานศึกษาตามข้อมูลพื้นฐานของแต่ละสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงในการบริหารจัดการของสถานศึกษา คือปัจจัยภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ผลผลิตและการบริการ 2) ประสิทธิภาพทางการเงิน 3) บุคลากร 4) การบริหารจัดการ 5) วัสดุอุปกรณ์ และ 6) นโยบายสถานศึกษา ซึ่งปัจจัยด้านผลผลิตและการบริการของสถานศึกษาเป็นปัจจัยของความเสี่ยงที่สำคัญ ทั้งนี้เพราะ ผลผลิตที่เป็นรูปธรรมของสถานศึกษาคือ ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งเป็นผลผลิตที่ผู้ปกครองและชุมชนรับรู้ได้ชัดเจน หากสถานศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีคุณภาพได้ ผู้ปกครองและชุมชนก็จะหมดความเชื่อมั่นและแสดงออกด้วยการไม่ส่งบุตรหลานเข้าเรียน หรือไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมใด ซึ่งจะส่งผลให้เกิดผลกระทบอื่นๆตามมา เช่น ผลกระทบทางด้านการระดมเงินทุนทางการศึกษา เป็นต้น รวมทั้งความน่าเชื่อถือต่อสถานศึกษาโดยรวม ดังนั้นจึงเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญที่สถานศึกษาในการจัดการศึกษาเพื่อส่งผลผลิตคือนักเรียนที่มีคุณภาพให้แก่ผู้ปกครองและสังคมโดยรวม ตามหลักคิดที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ทางการศึกษา พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข (Ministry of Education, 2010) การพบว่า ผลผลิตและการบริการเป็นปัจจัยสำคัญของความเสี่ยงในการบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับผลวิจัยของ Nguanhom (2013) ศึกษาปัจจัยความเสี่ยงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ใน 5 จังหวัด คือ นครปฐม นนทบุรี สมุทรสาคร สมุทรปราการ และปทุมธานี พบว่า ผลจากการดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นปัจจัยของความเสี่ยงของการบริหารงานของสถานศึกษา แสดงให้เห็นว่าแม้สถานศึกษาที่มีบริบทของสถานศึกษา ขนาดของสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน วัฒนธรรมความเป็นอยู่ และที่ตั้งของสถานศึกษาต่างกัน ปัจจัยด้านผลผลิตและบริการก็มีผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) เพื่อทดสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า รูปแบบเชิงทฤษฎีสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยผ่านเกณฑ์ค่าสถิติใช้ในการตรวจสอบในระดับที่ยอมรับได้ และปัจจัยเชิงสาเหตุที่พบว่ามีนัยสำคัญ คือปัจจัยภายในสถานศึกษา ซึ่งมีปัจจัยย่อย 6 ประการ แต่ละปัจจัยเป็นองค์ประกอบที่อยู่ในโครงสร้างของการดำเนินงานของสถานศึกษาได้แก่ นโยบายสถานศึกษา ลักษณะการบริหารจัดการ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ การเงินและงบประมาณ และผลผลิตและบริการ ปัจจัยทั้ง 6 เป็นปัจจัยที่ครอบคลุมแทบทุกมิติของงานทางการศึกษา หากสถานศึกษาใดไม่สามารถควบคุมได้ก็จะส่งผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ยกตัวอย่างเช่น มิติของนโยบายสถานศึกษา สถานศึกษาใดไม่มีความชัดเจนการบริหารส่วนอื่นๆ จะไม่สามารถดำเนินการต่อได้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้เพราะไม่สามารถจัดโครงสร้างการทำงานให้สอดคล้องกับพันธกิจ วิสัยทัศน์ ขาดความยืดหยุ่น ไม่สามารถจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงานได้ ขาดทิศทางการพัฒนาตลอดจนการจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมได้ อันจะนำไปสู่สภาพความไม่แน่นอนของสถานศึกษาในการบรรลุเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนจนเชื่อมโยงไปสู่ความไม่ศรัทธาในผลผลิตและบริการของสถานศึกษานั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ Yongbut (2012) ที่วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่ารูปแบบการบริหารต้องมีองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ นโยบายการบริหารความเสี่ยง โครงสร้างการบริหาร และกระบวนการบริหาร

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่ารูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ที่สร้างขึ้น ประกอบด้วยการบริหาร 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1. การกำหนดบริบท 2. ระบุความเสี่ยง 3. ประเมินความเสี่ยง 4. บริหารความเสี่ยง 5. ควบคุมความเสี่ยง 6. การติดตาม ผนวกกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน หรือ 5 ร่วม 1.ร่วมรับรู้ปัญหา 2. ร่วมคิดร่วมวางแผน 3. ร่วมตัดสินใจ 4. ร่วมดำเนินงาน 5. ร่วมติดตามและประเมินผล ตามหลักการของรูปแบบที่วางไว้ว่าเป็นการบริหารบนหลักการ 5+6 คือ การนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาผนวกกับ 6 ขั้นตอน ทั้งนี้เพราะ การบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น ควรบูรณาการการบริหารแบบมีส่วนร่วมเข้าในการดำเนินการ ในการบริหารจัดการผู้บริหารจะทำได้คนเดียวไม่ประสบผลสำเร็จ จะต้องมีการและบุคลากรเข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรม สอดคล้องกับ Promsri (2007) กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้บุคลากรผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการบริหารงานจะช่วยให้การดำเนินงานไปสู่เป้าหมายด้วยความรอบคอบรอบด้านมากขึ้น สอดคล้องกับ Atiwitthayaporn (2010) ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงานร่วมกัน 3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อการบริหารเป็นอย่างมาก เพราะในการทำงานจะไม่ประสบผลสำเร็จถ้าขาดความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจของบุคลากรภายในองค์กร บุคลากรทุกคนทุกตำแหน่งทุกหน้าที่จะต้องให้ความร่วมมือกันอย่างเต็มกำลัง เต็มความสามารถ ผู้บริหารต้องสร้างแรงจูงใจให้ บุคลากรได้มีส่วนร่วม และให้ความสำคัญในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมกัน ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร เกิดความสามัคคีและร่วมมือกันในการพัฒนาองค์กรด้วยความเต็มใจ ทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้รูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จากผู้บริหาร ครูและบุคลากร พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะ รูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีนี้ได้มาโดยผ่านกระบวนการที่เป็นระบบ มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์เกี่ยวกับขั้นตอน หลักการทางวิชาการในการบริหารจัดการความเสี่ยง รูปแบบนี้ได้ผ่านการพิจารณาการให้ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการสนทนากลุ่ม ได้รับการประเมินว่าการที่รูปแบบนี้เหมาะสมและเป็นไปได้ เนื่องจากมีขั้นตอนการดำเนินงาน 6 ขั้นตอนผนวกกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน ตามหลักการของรูปแบบที่วางไว้ว่าเป็นการบริหารบนหลักการ 5+6 คือ การนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาผนวกกับ 6 ขั้นตอน ซึ่งมีความชัดเจนในตัว สอดคล้องกับสอดคล้องกับ Kamphaeng, Satkhajorn, and Sakhun (2020) วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารความเสี่ยง ของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า ความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติได้ในประเด็น การนำรูปแบบไปใช้จะทำให้สถานศึกษามีความมั่นใจในการบริหารจัดการความเสี่ยงมากที่สุด แนวดำเนินการตามรูปแบบมีความสอดคล้องกับการบริหารจัดการในสถานศึกษา รูปแบบมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษา ปัจจัยของการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในมีความสอดคล้องกับสภาพจริงในสถานศึกษา การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมมีความเหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้ การดำเนินการตามรูปแบบมีความชัดเจนและเป็นไปได้ การนำผลของการดำเนินการมาปรับปรุงคุณภาพการทำงานของสถานศึกษา ขั้นตอนของการบริหารจัดการความเสี่ยงครอบคลุมองค์ประกอบครบถ้วน การนำรูปแบบไปใช้จะ

ทำให้สถานศึกษามีความมั่นใจในการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยเฉพาะในจังหวัดปทุมธานี สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงในสถานศึกษาโดยให้ความสำคัญกับการจัดการตัวปัจจัยด้านผลผลิตและบริการ ด้วยกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม จึงจะประสบผลสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา

สรุป

รูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ในการนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น สถานศึกษาแต่ละแห่งจำเป็นต้องศึกษาบริบทของสถานศึกษาให้ละเอียดเพราะบริบทของสถานศึกษาแตกต่างกัน ปัจจัยของความเสี่ยงของสถานศึกษาในแต่ละแห่งแตกต่างกัน ก่อนที่จะดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง ขั้นตอนในการบริหารจัดการความเสี่ยงควรพิจารณาสภาพความเสี่ยงที่มีอยู่ในสถานศึกษาตามข้อมูลพื้นฐานของแต่ละสถานศึกษา และการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อการบริหารเป็นอย่างมาก เพราะในการทำงานจะไม่ประสบผลสำเร็จถ้าขาดความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจของบุคลากรภายในองค์กร บุคลากรทุกคน ผู้บริหารต้องสร้างแรงจูงใจให้ บุคลากรได้มีส่วนร่วม และให้ความสำคัญในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมกัน ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร เกิดความสามัคคีและร่วมมือกันในการพัฒนาองค์กรด้วยความเต็มใจ ทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยขอเสนอแนะจากผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรควรร่วมมือกันอย่างจริงจังในการนำรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา โดยสร้างความตระหนักในความเสี่ยงต่างๆที่จะเกิดขึ้นในสถานศึกษา ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยง การบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาสำเร็จตามเป้าหมาย

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีปัจจัยของความเสี่ยงเป็นปัจจัยภายใน ดังนั้นควรมีการวางแผน นโยบาย แผนงาน โครงการ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อบริหารจัดการกับความเสี่ยงหรือป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับสถานศึกษา

1.3 การบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษา ด้านผลผลิตและการบริการ ด้านประสิทธิภาพทางการเงิน ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านนโยบายสถานศึกษา วัสดุอุปกรณ์ ควรทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุผลในการพัฒนาสถานศึกษา

1.4 สถานศึกษาควรดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อควบคุมความเสี่ยงโดยต้องให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาบริบทของสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมของบุคลากร ผู้เกี่ยวข้อง และชุมชน

1.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของเขตพื้นที่การศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษารูปแบบของรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาในในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี การทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีปัจจัยมากกว่า 2 กลุ่ม เช่น ขนาดของสถานศึกษา ความเสี่ยงของสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ว่ามีความเสี่ยงแตกต่างกันอย่างไร

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยง

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของความเสี่ยงของการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านใดด้านหนึ่งเพื่อให้ได้คำตอบในการพัฒนาการบริหารจัดการความเสี่ยงเฉพาะด้านมากขึ้น เช่น ด้านผลผลิตและการบริการ ด้านการเงิน เป็นต้น

References

- Atiwiththayaporn, J. (2010). *Principles and Theories of Administration*. Songkhla: Thaksin Wittaya University.
- Khamhaeng, P., Setthajon, S., & Sakoon, W. (2010). Risk Management Models of Private Schools in General Education in Bangkok. *Journal of Phetchabunsan Rajabhat*, 22(1), 19-34.
- Ministry of Education. (2010). *National Education Act 2010*. (3rd ed). Bangkok: Siam Sport Syndicate.
- Nguanhom, S. (2013). *Risk Factors and Effectiveness of Municipality School in Local Group 1*. (Master's Thesis). Silpakorn University. Bangkok.
- Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education. (2019). *Risk Management and Control within the Technology Development Fund for Education Year 2019*. Retrieved January 5, 2021, from <http://edf.moe.go.th/web/wp-content/uploads/2019/>
- Pathumthani Provincial Education Office. (2020). *Educational Development Group Practice Manual*. Retrieved September 1, 2020, from http://www.pathumpeo.com/data_13808_5
- Phromsri, C. (2007). *Risk Management*. Bangkok: Offset Creation Co., Ltd.
- Toojumnonng, W. (2017). *Risk Management Model of Basic Educational Institutions under the Office of the Area Nakhon Ratchasima Primary Education*. (Doctoral Dissertation). North Bangkok University. Bangkok.
- Yongbut, P. (2012). *The Development of a Whole-organization Risk Management Model in Primary Education Service Area*. (Doctoral Dissertation) . Naresuan University. Phitsanulok.